

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Klimkovice, Lidická 5

Lidická 5, 742 83 Klimkovice

Identifikátor školy: 600 004 074

Termín konání inspekce: 1. – 3. červen 2005

Čj:	n5-1100/05-12002
Signatura	on4ky539

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem, se sídlem ul. 28 října 117, 702 18 Ostrava. Jedná se o tříoborovou ZUŠ, která poskytuje základy uměleckého vzdělání v přípravném, I. a II. stupni základního studia celkem 236 žákům. Z toho 176 se vzdělává v hudebním, 54 v tanečním a 6 v literárně-dramatickém oboru. Počet žáků respektuje stanovenou kapacitu školy – 300 žáků. Na základě projeveného zájmu veřejnosti a možností ZUŠ vyučuje škola v hudebním oboru hru na pestrou škálu hudebních nástrojů (hra na klavír, akordeon, kytaru, zobcovou a příčnou flétnu). Výuka hudebního i tanečního oboru probíhá v kmenové budově školy a na odloučeném pracovišti ve Vřesině.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ZUŠ,
- průběh a výsledky vzdělávání ve výuce tanečního a vybraných předmětů hudebního oboru (hra na klavír, zobcovou i příčnou flétnu, akordeon).

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální podmínky výuky všech oborů jsou z pohledu plnění kvalifikačních předpokladů vynikající. Výuku zajišťuje včetně jejího vedení 11 pedagogických pracovníků plně kvalifikovaných. Při stanovení skladby úvazku ředitelka uvážlivě využívá odborné předpoklady učitelů z pohledu jejich nástrojové profilace. V případě, kdy někteří pedagogové si přibírají vzhledem k potřebám školy i výuku hry na další nástroj, děje se tak s přihlédnutím k jejich zkušenostem a schopnostem. Pedagogičtí pracovníci se dále v souladu s potřebami školy průběžně vzdělávají na odborných seminářích akreditovaných vzdělávacích institucí. Část z nich působí jako aktivní instrumentalisté. Dlouhodobě řada z nich pracuje v okresních i krajských uměleckých radách. Ředitelka školy podporuje veškeré aktivity učitelů směřující k jejich uměleckému a pedagogickému růstu.

Výchovně-vzdělávací činnost školy a její celkový provoz jsou velmi dobře zabezpečeny. Základním organizačním materiálem je kvalitně zpracovaný organizační a školní řád. Organizační struktura je funkční, kompetence členů jejího vedení, stejně jako povinnosti a pracovní náplně všech kategorií zaměstnanců jsou jasně stanoveny. Přenos informací uvnitř ZUŠ je účinně zabezpečen. Kvalitní organizační zabezpečení chodu školy vytváří dobré předpoklady pro její efektivní řízení a činnost.

Při vedení zaměstnanců usiluje ředitelka o vytváření příznivé pracovní atmosféry. Vychází přitom z velmi dobré znalosti odborných kvalit pedagogů. Podporuje jejich aktivitu a tvořivost. Vytváří podmínky pro jejich participaci na činnosti a rozvoji školy. Jako poradní a metodické orgány jsou ustanoveny pedagogická a umělecká rada, jejímiž členy jsou vedoucí jednotlivých oborů, v případě hudebního oboru vedoucí předmětových komisí. Jejich činnost je efektivní.

Vnitřní kontrolní činnost vychází ze specifík práce ZUŠ. Zabezpečuje dostatečně potřebnou zpětnou vazbu. Kontrolní činnost probíhá průběžně na několika stupních. Vedle plnění základních pracovních povinností zaměstnanců školy se v potřebné míře zaměřuje na kvalitu

výuky a dosahované výsledky. Základním zdrojem informací o úrovni a efektivitě vzdělávání jsou výkony žáků na třídních předehrávkách, koncertech, postupových zkouškách, soutěžích a veřejných vystoupeních. Průběh vzdělávání je sledován v rámci hospitační činnosti. Řídí se plánem hospitací, z jejichž průběhu jsou vedeny písemné záznamy. Vedle kontrolní role plní současně i metodickou funkci. Zjištění z kontrol jsou analyzována a vyhodnocována. V případě potřeby jsou přijímána opatření. Kritéria hodnocení práce jsou konkrétně stanovena a pracovníkům známa. Slouží jako podklad pro motivující stanovení nenárokových složek mzdy.

Vynikající personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program a pozitivně ovlivňují úroveň vzdělávání.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá v kmenové budově v Klimkovicích, jehož majitelem je krajský úřad Moravskoslezského kraje a na odloučeném pracovišti ve Vřesině.

Všechny učebny hudebního oboru v ZUŠ jsou účelně vybaveny hudebními nástroji a audiovizuální technikou. Výukové prostředí školy je z estetického hlediska podnětné. Určující je míra vkusu učitele a jeho záměr dostupnými prostředky motivovat žáka ke hře na hudební nástroj či jiným činností. Taneční sál je prostorově menší, ale svým vybavením a uspořádáním plně umožňuje naplňování vzdělávacího programu. V případě potřeby je využíváno jeviště koncertního sálu.

Ve společných prostorách školy i v učebnách jsou bohatě prezentovány výsledky a úspěchy žáků v uměleckých soutěžích ZUŠ. Pro realizaci a prezentaci výsledků žáků má škola k dispozici koncertní sál, který poskytuje žákům i posluchačům zvukově i esteticky podnětné zázemí.

Výuka na odloučeném pracovišti probíhá v kmenových třídách základní školy bez výraznější materiální podpory a s velmi nízkou podnětností pro individuální i kolektivní výuku.

Materiálně-technické vybavení všech učeben je rovnoměrně a plánovitě obnovováno. Vedení školy má v této oblasti stanoveny priority, které postupně realizuje. Pravidelně dochází také ke zkvalitňování nástrojového vybavení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka hudebního oboru probíhá formou individuálního, skupinového a kolektivního vyučování v přípravném a základním studiu I. a II. stupně dle platných učebních plánů čj. 18 418/95 a učebních osnov čj. 20 876/80-35 a čj. 11 393/81-35. Taneční obor se řídí vzdělávacím programem čj. 17 620/2003-22 pro přípravné a základní studium I. stupně a čj. 17 621/2003-22 pro II. stupeň základního studia, rozšířené studium a studium pro dospělé.

Porovnáním platných učebních dokumentů hudebního i tanečního oboru s reálnou výukou dokladovanou rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovacích hodin, třídními knihami bylo zjištěno dodržování učebních plánů v předmětové skladbě i hodinové dotaci. Výjimkou je nedodržení hodinové dotace pro korepetici v tanečním oboru.

Výuka v hudebním oboru je organizována promyšleně a efektivně. Žákům je většinou poskytována výuka hlavního oboru v rozsahu jedné lekce.

Z dokumentace školy, která byla vedena na příkladné úrovni vyplývá, že výuka ve sledovaných předmětech hudebního oboru je cíleně směřována k naplňování deklarovaného vzdělávacího programu a profilu absolventa základní umělecké školy. Předložená dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání a stanovené krátkodobé cíle. Kontrola naplňování učebních dokumentů v hudebním i tanečním oboru je pravidelně prováděna ředitelkou, přijatá opatření jsou dostatečně účinná, což prokázala i kontrola naplňování učebních dokumentů provedená ČŠI.

Rozvrhy hodin pro individuální, skupinovou i kolektivní výuku zohledňují potřeby žáků, v nižších ročnících jsou v individuální výuce praktikovány dělené lekce. Tento systém výuky umožňuje pedagogům častější kontrolu výsledků vyučování a instrumentálního rozvoje žáků. Psychohygienické zásady z hlediska sestavení rozvrhu a struktury vyučovacích hodin byly dodrženy.

Školní řád je konkrétní a obsahuje základní oblasti vymezené školským zákonem.

Velmi dobře fungující a léty ověřovaný vnější informační systém vytváří předpoklady pro včasné a dostatečné předávání informací žákům i jejich rodičům.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru (hra na klavír, akordeon, zobcovou a příčnou flétnu, souborová a orchestrální hra)

Studijní plány všech učitelů byly vypracovány se zaměřením na hudební rozvoj žáka. Obsahovaly stručnou charakteristiku, na jejíž základě byly stanoveny prioritní vzdělávací cíle a výběr vhodného notového materiálu. Byly zaznamenány metodické postupy odrážející individualitu žáka a způsob postupného odstraňování nedostatků.

Materiální podpora výuky je dána typem školy. Učebny jsou vybaveny klavíry, pro další intonační výchovu žáků i korepetici. Ve sledovaných hodinách individuální výuky byly klavíry využity hlavně k doprovodu žáků.

Hospitovaná výuka měla většinou standardní organizační strukturu. Na velmi jednoduché celky v úvodu navazovala cvičení rozvíjející technické dovednosti. Náročnost byla dána celkovými možnostmi žáka. Získané znalosti byly ověřeny v závěru hodiny v přednesových skladbách. Technická úroveň žáků byla sice rozdílná, převážně však velmi dobrá až vynikající. Žáci byli vedeni správným způsobem, instrumentální dovednosti umožňovaly vyučujícímu rozvíjet muzikální projev žáků. Ve sledovaných hodinách byla účelně zařazena vlastní ukázková hra učitele. Tempo výuky a forma probíraného učiva byly přizpůsobeny individuálním potřebám žáků. Vhodně byla zařazena také hra z listu. Relaxační části byly vyplněny opakováním hudebně-teoretických znalostí. Ve výuce žáků s nižší technickou úrovní učitelé kladli důraz na upevňování elementárních návyků nástrojové hry.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla vždy přirozená. Bezprostředně se projevovala v zájmu žáků o hudební vzdělávání a jejich aktivní přístup k výuce a domácí přípravě. Učitelé přistupovali k žákům citlivě a s ohledem na jejich osobnostní a muzikální předpoklady. Dokázali je povzbudit a ocenit i dílčí pokrok. Předváděli žákům názorné a motivující nástrojové ukázky, často si společně se žáky zahráli. Účinná motivace a partnerská komunikace zvyšovaly aktivitu žáků. Hodnocení práce žáků mělo rovněž motivující charakter.

Ve výuce souborové a orchestrální hry se velmi efektivně střídaly jednotlivé činnosti, které po celou dobu výuky udržovaly pozornost všech žáků. Byla patrná práce s melodickou frází a uvědomělé upevňování intonační a rytmické jistoty. Komunikace mezi učitelkou a hudebním

souborem byla přirozená a přátelská, hodnocení výkonů vycházelo z předem dohodnutých pravidel.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech tanečního oboru

Hospitováno bylo v hodinách současného tance, klasické taneční techniky a taneční praxe u žáků I. i II. stupně základního studia.

Tematické plány odpovídají požadavkům učebních dokumentů. Jsou zpracovány pro jednotlivé ročníky s ohledem na obsahovou stránku učebních osnov a v souladu s vnitřním učebním plánem, z něhož je zřejmá profilace oboru na současný tanec.

Materiální zázemí výuky je dobré, pro praktickou výuku lze využívat i přilehlého jeviště koncertního sálu. Učebna je prostorově menší, uspořádáním i vybavením umožňuje naplňování vzdělávacího programu.

Vzhledem k nedostatku korepetice - na 17 hodin je vyčleněno pouze 5 hodin korepetice – byla převážná část sledovaných hodin realizována za doprovodu reprodukované hudby, výjimečně jednoduchých rytmických nástrojů. Absence živé hudby, stejně jako méně četná účast vyučující na vzdělávacích seminářích, se do kvality výuky promítala negativně. Sledované hodiny postrádaly práci s dynamikou, rytmickými i tempovými změnami. Přestože v práci učitelky byla zřejmá snaha o přiměřené formy i metody výuky, nedostatečným hudebním doprovodem nebyla žákům poskytnuta základní motivace pro vyjádření vnitřní citlivosti i tanečního cítění. Variabilita vyučovacích metod byla málo pestrá, chyběla vzájemná propojenost tanečních prvků. V hodinách současného tance učitelka využívala přirozených pohybových možností těla, které byly dále dle možnosti žáků rozvíjeny a propracovávány. Výběr tanečních prvků byl omezen průměrnými technickými dispozicemi žáků i jejich dosud získanými dovednostmi. Tuto skutečnost vyučující zohlednila také v taneční praxi, která byla zaměřena především na současný tanec. Žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření své tvůrčí představivosti a taneční fantazie. Choreografické zpracování tanečních skladeb bylo v převážné většině odpovídající stylu i charakteru hudebních předloh. Výrazové složce pohybu byla věnována jen minimální pozornost. Výtvarná stránka byla doplněna vkusnými kostýmy a vhodnými rekvizitami.

Zvolené tempo výuky bylo méně náročné, odpovídalo spíše požadavkům nižších ročníků. K přetěžování žáků nedocházelo, zařazování relaxačních částí hodin bylo přiměřené.

V průběhu školního roku jsou žáci vyučující hodnoceni ústně, žákovské sešity nejsou vedeny. Hodnocení v pololetí a na konci školního roku je realizováno v souladu s klasifikačním řádem školy. Má především motivační charakter, skutečné znalosti a dovednosti žáků jsou minimálně zohledněny. Účinnou motivací pro žáky je velmi dobrý názorný příklad učitelky. V důslednějším odstraňování nedostatků vyučující omezoval méně vhodný cvičební úbor žáků. K vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků docházelo ve sledovaných hodinách jen ojediněle.

Hodiny se vyznačovaly velmi dobrou interakcí a komunikací mezi žáky i vyučující. V závěru každého školního roku se všichni žáci prezentují na tanečním koncertu. Také v průběhu školního roku se žáci tanečního oboru zapojují do prezentace školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v tanečním oboru jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola sleduje na koncertech a při postupových a závěrečných zkouškách.

Možnost konfrontace výsledků nabízejí soutěže a přehlídky, ve kterých škola získává ocenění až v ústředních kolech. Výsledky vzdělávání jsou každoročně vyhodnocovány ve výroční zprávě o činnosti školy.

Úspěšnost žáků hudebního i tanečního oboru při přijímání na vyšší typy škol je závislá na míře talentovaných žáků, kteří se chtějí dalšímu studiu věnovat. Zájem o toto studium projevují především žáci hudebního oboru, jejich úspěšnost při přijímání je poměrně vysoká.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního a tanečního oboru jsou celkově velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 501/2002-21 ze dne 25. března 2005 a účinností od 1. září 2005.
2. Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 15. říjnu 2004 ze dne 13. října 2004.
3. Osobní spisy pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2004/2005 (hudební a taneční obor).
4. *Organizační řád školy* ze dne 1. ledna 2005.
5. Školní řád ze dne 1. ledna 2005.
6. *Plán práce na školní rok 2004/2005* přílohami.
7. Třídní knihy pro individuální, skupinové a kolektivní vyučování hudebního i tanečního oboru za školní rok 2004/2005.
8. Výkazy žáků a vyučovacích hodin hudebního a tanečního oboru na školní rok 2004/2005.
9. Kmenové výkazy učitelů hudebního oboru na školní rok 2004/2005.
10. Rozvrhy hodin vyučujících hudebního a tanečního oboru na II. pololetí školního roku 2004/2005.
11. Záznamy z pedagogických a uměleckých rad (školní rok 2003/2004, 2004/2005).
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004.
13. Učební plány pro hudební obor čj. 18 418/95-25 s platností od 1. září 1995.
14. Úprava vzdělávacího programu tanečního oboru základních uměleckých škol pro přípravné studium a I. stupeň základního studia čj. 17 620/2003-22 s platností od 1. září 2003.
15. Vzdělávací program tanečního oboru základních uměleckých škol pro II. stupeň základního studia, rozšířené studium a studium pro dospělé čj. 17 621/2003-22 s platností od 1. září 2003.
16. Učební osnovy pro vybrané předměty hudebního oboru:
 - čj. 20 876/80-35 s účinností od 1. září 1980 – přípravné studium hry na hudební nástroje, přípravná hudební nauka,
 - čj. 11 393/81-35 s účinností od 1. září 1981 - I. stupeň základního studia hry na hudební nástroje, hudební nauka,
 - čj. 14 466/85-35 s účinností od 1. září 1985 - II. stupeň základního studia hra na hudební nástroje.
 - čj. 24 642/2003-22 s účinností od 1. září 2003 – hra na akordeon

ZÁVĚR

ZUŠ Klimkovice nabízí studium ve třech oborech. Personální podmínky výuky v celé škole jsou z hlediska odborné kvalifikace vynikající. Promyšlená koncepční práce vedení školy se pozitivně promítá do postupného zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky. Kontrolní činnost školy je dlouhodobě systematická a efektivní.

Výuka probíhá v kmenové budově v příjemném a esteticky působivém prostředí a na jednom odloučeném pracovišti v prostorách základní školy. ZUŠ má vytvořeny odpovídající podmínky pro realizaci hudebních i tanečních činností v rozsahu požadovaném závaznými učebními dokumenty.

Výuka sledovaných oborů je realizována v souladu s platným vzdělávacím programem. Porovnáním učebních plánů s reálnou výukou bylo zjištěno jejich dodržování v předmětové i hodinové dotaci. Výjimkou je nedodržení hodinové dotace pro korepetici v tanečním oboru. Sledovaná výuka hudebního oboru má celkově velmi dobrou úroveň, taneční obor je hodnocen jako dobrý.

Škola i přes změnu ve vedení školy vykazuje nadále velmi dobré výsledky. Ve svém okolí je spolehlivým garantem vysoké úrovně všech kulturních akcí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	MgA. Stanislava Juchelková
Člen týmu	MgA. Libor Buchta

V Opavě dne 22. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 74601 Opava. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 27. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Blažena Bräuerová – ředitelka školy

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK – odbor školství, mládeže a sportu, 28 října 117, 702 18 Ostrava	2005-07-15	n5-1126/05-12002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.